

Aan het college van burgemeester en wethouders van Hengelo

Betreft: Schriftelijke vragen inzake windturbinebepalingen in het ontwerp-Omgevingsplan in relatie tot plannen Woolde/Borne

Datum: 31-03-2026

Geacht College,

Op 30 maart 2026 berichtte Tubantia over de voortgang van de plannen voor drie windturbines nabij Hengelo en Borne, waaronder een turbine bij Woolde met een beoogde tiphoogte van circa 280 meter. In het artikel wordt aangegeven dat initiatiefnemers starten met een onderzoek naar de milieueffecten, mede vanwege mogelijke gezamenlijke effecten van nabijgelegen projecten.

Het betreft enerzijds het project *Wind voor Buren* (twee turbines) en anderzijds *Energiepark Woolde* (één turbine). Hoewel dit formeel afzonderlijke projecten zijn, is er feitelijk sprake van een samenhangend cluster van drie windturbines met mogelijk cumulatieve effecten op dezelfde leefomgeving.

Tegen deze achtergrond constateert onze fractie dat in het ontwerp-Omgevingsplan reeds algemene bepalingen voor windturbines zijn opgenomen, die grotendeels lijken te zijn gebaseerd op zogenoemde bruidsschatregels(1). Gezien de schaal van de projecten, de noodzaak van milieueffectrapportage en de mogelijke cumulatieve effecten, roept dit vragen op over de juridische houdbaarheid, volledigheid en toepasbaarheid van deze regels.

Hoewel de provincie Overijssel het bevoegd gezag is voor de besluitvorming over dergelijke windturbineprojecten, beschouwt de fractie het college en de gemeente Hengelo als primair aanspreekpunt voor de bescherming van de belangen van inwoners in Hengelo en de kwaliteit van de leefomgeving.

Vragen betreffende voortgang plannen windturbine Hengelo:

1. Herkomst en onderbouwing

1. Kan het college bevestigen dat de windturbinebepalingen in het ontwerp-Omgevingsplan (grotendeels) zijn gebaseerd op de bruidsschatregels uit het voormalige Activiteitenbesluit?
2. Zijn deze regels één-op-één overgenomen, of inhoudelijk aangepast? Zo ja, op welke punten en met welke onderbouwing?
3. Op welke milieueffectrapportage (plan-MER, project-MER of anderszins) is deze normstelling gebaseerd?
4. Hoe verhoudt deze onderbouwing zich tot het feit dat voor de concrete plannen bij Woolde en Borne wél een milieueffectrapportage noodzakelijk wordt geacht?

2. Relatie met jurisprudentie

5. Is het college bekend met jurisprudentie waarin is geoordeeld dat generieke windturbinebepalingen niet zonder plan-MER kunnen worden toegepast?
6. Hoe is deze jurisprudentie betrokken bij het opstellen van het ontwerp-Omgevingsplan?
7. Hoe schat het college in dat de opgenomen windturbinebepalingen juridisch kwetsbaar kunnen zijn bij toetsing door de rechter?

3. Status van de regels

8. Beschouwt het college deze regels als overgangsrecht (bruidsschat) of als nieuwe gemeentelijke normstelling?
9. Kan het college bevestigen dat opname in het omgevingsplan deze regels een zelfstandige juridische status geeft?
10. Indien sprake is van nieuwe normstelling: waarop is deze inhoudelijk gebaseerd, mede gezien de toenemende schaal (tot 280 meter tiphoogte) van moderne windturbines?

4. Reikwijdte en samenhang van projecten

11. Waarom zouden de regels niet van toepassing zijn op opstellingen van drie of meer windturbines?
12. Is deze afbakening een bewuste gemeentelijke keuze of volgt deze uit hogere regelgeving?
13. Hoe wordt voorkomen dat projecten – zoals *Wind voor Buren* (twee turbines) en *Energiepark Woolde* (één turbine) – formeel worden gescheiden, terwijl zij feitelijk één cluster van drie turbines vormen met gezamenlijke effecten op dezelfde leefomgeving?
14. Hoe wordt in dergelijke gevallen een gelijkwaardig beschermingsniveau voor omwonenden geborgd?

5. Volledigheid van het normenkader

15. Waarom ontbreken in het ontwerp-Omgevingsplan specifieke normen voor piekgeluid, laagfrequent geluid, cumulatieve effecten en externe veiligheid?
16. Hoe verhoudt het ontbreken van normen voor cumulatieve effecten zich tot het feit dat initiatiefnemers zelf aangeven dat gezamenlijke effecten van meerdere turbines onderzocht moeten worden?
17. Waarom is niet (aantoonbaar) aangesloten bij (inter)nationale gezondheidskundige richtlijnen voor geluid?
18. Worden deze aspecten via vergunningverlening alsnog beoordeeld? Zo ja, op basis van welk toetsingskader?

6. Handhaafbaarheid en uitvoerbaarheid

19. Hoe acht het college jaargemiddelde geluidsnormen (Lden/Lnight) praktisch handhaafbaar, mede gezien variaties in windaanbod en bedrijfsvoering?
20. Hoe wordt handhaving vormgegeven bij meerdere turbines waarbij geluidseffecten overlappen en brontoerekening complex is, terwijl deze turbines juridisch als afzonderlijke projecten worden beschouwd?
21. Betekent het ontbreken van uitgewerkte monitoring- en handhavingsregels (hoofdstuk 18) dat feitelijke handhaving momenteel niet of slechts beperkt mogelijk is?

7. Lichtschittering

22. Welke concrete maximale reflectiewaarde wordt gehanteerd, nu uitsluitend een meetmethode is opgenomen?
23. Is sprake van een objectief toetsbare norm of van een inspanningsverplichting?
24. Hoe wordt deze norm in de praktijk gecontroleerd en gehandhaafd?

8. Bestuurlijke afweging en timing

25. Heeft het college overwogen om deze bepalingen (voorlopig) niet op te nemen, gelet op de lopende ontwikkeling van landelijke regelgeving, de noodzaak van milieueffectrapportage bij concrete projecten en de schaalvergroting van windturbines? Zo nee, waarom niet?
26. Welke juridische, financiële en maatschappelijke risico's heeft het college in beeld gebracht bij het nu vastleggen van deze regels?
27. Waarom worden deze regels nu al vastgelegd, terwijl concrete projecten, milieueffecten en cumulatieve impact nog onderwerp zijn van onderzoek en besluitvorming bij de provincie?
28. Kan het college bevestigen dat de provincie Overijssel het bevoegd gezag is voor de besluitvorming over de realisatie van windturbineprojecten zoals bij Woolde en Borne?
29. Hoe verhoudt de gemeentelijke normstelling in het omgevingsplan zich tot deze provinciale bevoegdheid?
30. In hoeverre heeft afstemming plaatsgevonden met de provincie over de inhoud en reikwijdte van de windturbinebepalingen in het ontwerp-Omgevingsplan?
31. Hoe wordt voorkomen dat gemeentelijke regels enerzijds en provinciale besluitvorming anderzijds leiden tot inconsistent beleid, juridische onduidelijkheid of vertraging in procedures

Wij zien uw beantwoording met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Glenn Dedecker
Fractievoorzitter en raadslid
Namens de fractie ANDERS!

<https://www.tubantia.nl/hengelo/windmolen-bij-woolde-krijgt-recordhoogte-van-280-meter~a7f43151/>

(1).Wat zijn bruidsschatregels?

De bruidsschat is het pakket aan rijksregels dat automatisch is meegegeven ("meegehuwd") aan gemeenten bij de overgang naar het omgevingsplan.

Concreet:

Het Rijk had vóór de Omgevingswet allerlei milieuregels (o.a. in het Activiteitenbesluit).

Bij de invoering van de Omgevingswet zijn veel van die regels: niet verdwenen, maar tijdelijk overgezet naar het gemeentelijk omgevingsplan.